

O RAZNOLIKOSTI LOKACIJA

Autori: Szabolcs Szirony, Zsombor Szabolcs Pál

- > O raznolikosti lokacija
- > Uloga organizatora
- > Društveni centri
- > Kulturni centri
- > Muzeji i galerije
- > Nevladine organizacije (NGO)
- > Kafići i barovi
- > Škole i sveučilišta
- > Knjižnice
- > Pop up lokacije
- > Uradi sam
- > Udobna mjesta

O raznolikosti lokacija

Raznolikost KineDoka ogleda se u raznolikosti uključenih mjesta i prikazivačkih lokacija. Dokumentarni filmovi iz KineDok kataloga prikazuju se u šest zemalja, svaki sa svojim jezikom i kulturom. Naše lokacije nalaze se posvuda, od eko-zajednica do industrijskih gradova, na turističkim destinacijama napuštenima izvan sezone te u živahnim prijestolnicama, u malim iseljenim selima sa starijim stanovništvom i u studentskim gradovima. Ne postoji pogrešna lokacija. Platno se može postaviti na ogradu vrta ili u dvoranu muzeja moderne umjetnosti, u srednjim školama ili domovima za umirovljenike, pa čak i na glazbenim festivalima.

„Nikad nikome ne preporučujem svoj filmski klub, s obzirom da filmove prikazujemo u zatvoru.”

Zsolt, Dunaújváros, Mađarska

Mnogo je razloga i motivacija zašto ljudi odlučuju početi prikazivati dokumentarne filmove za širu javnost. Dio organizatora potaknut je željom da populariziraju kino-kulturu. Oni dokumentarnim ostvarenjima pristupaju prema njihovoj vizualnoj umjetničkoj vrijednosti. Drugi organiziraju projekcije dokumentarnih filmova i popratne događaje jer žele istaknuti problematiku koja se u filmovima obrađuju; njihov je primarni fokus na sadržaju i emocijama koje dokumentarni filmovi stvaraju. Vrlo često dokumentarne filmove uzimaju kao polazište za razgovor.

Uloga organizatora

Prikazivačke lokacije KineDoka značajno se razlikuju po svojim ciljanim skupinama, lokalnim mogućnostima i pristupu dokumentarnim filmovima. Međutim, svim je lokacijama jedan aspekt zajednički: pojedinac ili tim koji organizira projekcije.

Uspjeh lokacije često ovisi o osobnim kvalitetama i organizacijskim vještinama organizatora. Oni se brinu da redovite projekcije teku glatko, komuniciraju s publikom, gostima i filmašima te stvaraju nezaboravne popratne događaje. Ti organizatori (ili voditelji lokacija, kako ih zovemo u KineDoku) strastveni su pojedinci koji žele djelovati za opće dobro i ostaviti pozitivan utjecaj na svoje zajednice. Oni dijele misiju stvaranja zajedničkih iskustava i izgradnje veza unutar zajednice. Ne zadovoljavaju se gotovim srednjestrujaškim iskustvima: imaju tzv. *DIY* stav, žele stvari obaviti samostalno i ostaviti svoj pečat, tako da je svaka KineDok lokacija drugačija. Organizatori se brinu da se njihovi gosti osjećaju dobrodošlo i poštovano te stvaraju siguran prostor na kojem mogu izražavati različita mišljenja. Filmove biraju prema vlastitoj motivaciji i interesima, kao i očekivanjima te potrebama svoje publike. Svaki događaj osmišljavaju brižno i pažljivo.

„Naša najveća motivacija je to što živimo u Orlovi, a iskreno, djelomično krojimo program za sebe. Želimo uživati u životu u našem gradu i prisustvujemo našim događanjima. Zaista osjećam da je tijekom godina naša komunikacija s gradom postala puno bolja; ozbiljno nas se doživljava kao važnu lokaciju u našem gradu. Predstavnici grada znaju pisati lijepe komentare o našim događajima, o tome koliko su zanimljivi. To su sjajne povratne informacije. Vjerujem da još uvijek ima prostora za napredak. Naravno, riječ je o strukturnom izazovu za koji će trebati vremena. Ovo je stvarno lijepo mjesto za život i jednog dana bit će još bolje. Stvari se već mijenjaju.“

Blanka

FUTRA, ORLOVÁ, ČEŠKA

<https://www.futra.cz/>

Bilo tko može započeti s prikazivanjem dokumentarnih filmova. U nastavku donosimo raznovrsni niz najtipičnijih lokacija na kojima se prikazuju KineDok filmovi:

Društveni centri idealna su nadopuna filmskim klubovima za dokumentarne filmove. Prostori okupljanja nastavljaju se pojavljivati u različitim susjedstvima, s ciljem da premoste suvremeni nedostatak koji je nastao uslijed opadanja tradicionalnih aktivnosti zajednice. Veliki dio tih centara vode se osvježavajućim stavom uradi-sam, a njihovo entuzijastično i iskusno osoblje brine se o raznolikim dobroj skupinama u zajednici. Centri razvijaju iskrene osobne veze s lokalnim stanovništvom, nudeći širokspektar aktivnosti. Povjerenje čini temelj njihovih događanja.

„Kulturno-sportski centar Hrubínka nalazi se usred stambenog kompleksa, zelene oaze među stambenim blokovima. Sastoji se od ureda i velikog vrta u kojem organiziramo razne aktivnosti za djecu. Tijekom cijele godine održavamo događaje, radionice, ljetne kampove i zabave s temom praznika. Želimo stvoriti živahno okruženje. U blizini je dom za umirovljenike, pa nastojimo i kreirati aktivnosti koje bi stariji građani mogli posjetiti ili samo popiti kavu, što vrlo dobro funkcionira. Vole posjećivati naš prostor. I trudim se motivirati sve te ljude da dođu gledati dokumentarne filmove koje prikazujemo.“

Ivana

RDMKV, ČEŠKA

<https://www.rdmkv.cz/>

Kulturni centri dobro su organizirane institucije sa značajnim iskustvom u organiziranju različitih kulturnih događaja. Njihova baza publike solidna je i raznolika te obuhvaća sve dobne skupine. Međutim, njihovi zauzeti rasporedi i učinkovita pozadina u organizaciji ponekad im mogu ići na štetu. U takvim centrima ponekad nedostaje osobnosti, što je ključno za filmske klubove. Gledatelji često doživljavaju njihove događaje kao vrlo slične iskustvu u kinima i kazalištima; došli su na projekciju koju napuštaju odmah po završetku. S druge strane, kulturnim centrima u prilog ide njihova solidna infrastruktura, zahvaljujući čemu mogu pružiti iskustvo slično kinu.

„Želimo obogatiti kulturni život u Opavi. Imamo kino s 55 sjedala u kojem prikazujemo sve filmove. KUPE je prostor za kulturu i umjetnost s galerijom, kino-prostorom i kafićem. Naš program uključuje i razne glazbene događaje, koncerte, stand-up nastupe, itd. Sve se to događa u prostoru koji je nekoć bio vodotoranj s tri kata, a sada je prenamijenjen u ovaj kulturni prostor koji već šest godina uspješno djeluje.“

Terezie

KUPE, ČEŠKA

<https://www.kupecko.cz>

Muzeji i galerije nisu samo estetske institucije, već služe i kao društveni i edukativni centri, sa zbirka dostupnima javnosti. Prikazivanje filmova u tim „hramovima kulture“ izvanredna je prilika za uspostavljanje veza s raznolikim i lokalnim zajednicama. Zajedničko iskustvo projekcije dokumentarnih filmova ima poseban značaj za znatan broj posjetitelja umjetničkih galerija. Takva društvena okupljanja suptilno mijenjaju rašireno shvaćanje muzeja i galerija u okviru tradicionalno shvaćenog vlasništva i kustoskog autoriteta, te ih čine mjestima otvorenog dijaloga među sudionicima. Umjetnički pristup stručnjaka koji predstavljaju filmove nudi jedinstveni pogled na dokumentarni rod.

„Kao institucija navikli smo na događaje svih vrsta, tako da je sve što se tiče vizualnih umjetnosti dio našeg cilja. Dokumentarni medij daje nam priliku za rasprave te stvara osjećaj KineDok zajednice koja se formira tijekom vremena. Njezini se članovi poznaju i druže nakon filma (ne odlaze odmah po završetku, kao na drugim događanjima). Članovi zajednice prepoznaju jedni druge, pozdravljaju se na ulici ili zajedno posjećuju druge događaje.”

Simona

**MUZEUL DE ARTA
VIZUALA GALATI,
RUMUNJSKA**

<https://kinedok.net/ro/venue/muzeul-de-arta-vizuala-galati>

Nevladine organizacije često se oslanjaju na elemente *mainstream* kulture ili umjetnosti u svrhu podizanja svijesti u široj zajednici ili osnaživanja uključenosti u svojoj zajednici, čime se trude nadahnuti svoje članove. Određeni filmovi iz godišnjeg KineDok kataloga mogu zadovoljiti tu potrebu. Stoga određene nevladine organizacije redovito organiziraju projekcije, dok druge odabiru pojedinačni film relevantan za njihovo djelovanje, koji prikazuju na društvenim događanjima koje organiziraju. Te organizacije obuhvaćaju različita područja, uključujući zagovaranje zaštite okoliša, pokrete za prava žena, LGBTQ+ organizacije i socijalni rad u različitim područjima.

Kafići i ostali ugostiteljski objekti često odvajaju vrijeme i prostor čak u izuzetno prometno doba kako bi organizirali projekcije u zajednici. Ti objekti time stvaraju dojam kulturnog i društvenog angažmana, što pozitivno utječe i na njihov ugled. Međutim, filmski klubovi koji djeluju unutar takvih prostora suočavaju se s jedinstvenim izazovima. Primorani su snalaziti se u često bučnom

okruženju (uključujući dosadne zvukove čaša i aparata za kavu), suočeni su s podijeljenom pažnjom publike i gostima u prolazu. Kako bi ublažili ove poteškoće, voditelji lokacija pametno biraju koncizne i značajne filmove za širu publiku.

„Za lokaciju je to od velike važnosti s obzirom da nismo ranije imali filmske projekcije u pubovima. Zadovoljstvo nam je moći dovesti dokumentarce u takav prostor. Želimo donijeti malo filmske ozbiljnosti u atmosferu kafića. Na ovaj način, osim što pijete pivo, možete također voditi fokusiranu raspravu o filmovima.”

Boglárka

**TELEP, BUDIMPEŠTA,
MAĐARSKA**

<https://kinedok.net/hu/venue/telep>

Škole i sveučilišta mogu iskoristiti projekcije dokumentarnih filmova u obrazovne svrhe na praktičan i prikladan način. Filmovi se mogu prikazivati ili u učionici ili u zajedničkom prostoru. Publika se uglavnom sastoji od učenika. Nadalje, u takvim prostorima često je ograničen pristup drugima, što pomaže očuvati čaroliju unutar tih zidova obrazovne institucije. No, nažalost, ako projekcija nije obavezna, to često ima za posljedicu da u filmu uživa tek nekolicina entuzijastičnih učenika i nastavnika, jer im nedostaje potpora iz šire okoline.

Knjižnice su dobro organizirani prostori zajednice sa stručnom radnom snagom, pristupačnim tehničkim sadržajima koje osigurava odgovarajuća općina te dalekosežnim marketinškim platformama (*online* i *offline*). Redoviti posjetitelji takvih prostora zainteresirani su za znanje i umjetnost. Prema tome postaje očito da su knjižnice savršeno mjesto za kulturne događaje poput filmskih projekcija. Jedan od jedinstvenih izazova s kojima se knjižnice suočavaju je veličina titlova na filmovima, posebno zato što je njihova prosječna publika često starija. Međutim, knjižnice su također odlična mjesta za prikazivanje filmova starijoj publici koja duboko cijeni takve kulturne ponude.

„Uvijek se trudimo vidjeti postoji li poveznica između teme u filmu i lokalnih problema u našem gradu. Ako postoji, pokušavamo istaknuti problem u lokalnoj zajednici i uključiti one koji su njime pogođeni ili imaju uvid u situaciju. Kada je moguće, volimo pozvati filmaše da nam pomognu u kreiranju filmskog iskustva. Tematika čak može odrediti naš izbor lokacije kako bi pojačalo atmosferu samog filma.“

Levente

**KINODOMINO, MISKOLC,
MAĐARSKA**

<https://kinedok.net/hu/venue/kinodomino>

Pop up su one projekcije su one čiji organizatori redovito biraju različita mjesta na određenom području za prikazivanje filmova u skladu s tematikom filma. Ovaj pristup im omogućuje kontinuiranu interakciju s novim potencijalnim publikama i organiziranje jedinstvenih događaja u suradnji s objektima na svakoj odabranoj lokaciji. Obično se oslanjaju na snažne platforme društvenih medija kako bi svojim posvećenim gledateljima učinkovito komunicirali svoje „improvizirane“ planove.

Pristup *uradi sam* imaju voditelji lokacija koji ne žele čekati gotova, pripremljena iskustva; oni ih žele stvoriti. KineDok im nudi da slobodno odaberu iz sve većeg kataloga i samostalno i autonomno vode svoje kino u zajednici, prilagođavajući ga različitim lokalnim mogućnostima i zahtjevima. Spremnost na samostalan rad, *DIY*, je pozitivna; čak i kada se suoče s određenim problemom, instinktivno istražuju mogućnosti kako bi pronašli rješenje. Ako netko posjeduje snažne organizacijske vještine i teži stvaranju kulturnih i umjetničkih iskustava, izgradnji

zajednice, razvijanju otvorene publike koja voli razmišljati, ili jednostavno želi stvoriti kino putem projekcija dokumentarnih filmova, spomenute lokacije treba potražiti u svom susjedstvu.

Kada pronađu mjesto koje je u skladu s njihovom vizijom, mogu organizirati projekcije za skupine s kojima se žele povezati. Nadalje, potrebno je kontaktirati ta udobna mjesta, doći im osobno i pokazati entuzijazam i osobno uvjerenje da je vrijedno ono što rade. Takva predanost nedvojbeno će dovesti do uspješnog pothvata.

"Prije sedam godina preselila sam se u Braşov. Tada nitko nije prikazivao dokumentarne filmove i osjećala sam da je to potrebno. Napisala sam svim prijateljima koji se bave dokumentarcima da mi daju svoje filmove za prikazivanje; to sam radila iz vlastite strasti, a i primijetila sam da su ljudi ostajali na raspravama i bili zainteresirani za te teme. Shvatila sam da žele više informacija iz svijeta i nastavila."

Laura, Braşov, Rumunjska)

"Kada sam se preselila u ovo malo selo iz glavnog grada, nedostajala su mi dobra filmska događanja koja sam nekoć pohađala. Budući da nitko drugi ovdje nije organizirao nešto slično, odlučila sam pokrenuti svoje vlastito kino."

Dóra, Bakonybél, Mađarska

FOTOGRAFIJE:

Archive of our screening venues (Café Rouge)